

satisfacties. De bestaande situatie biedt als regel niet alleen de dominant bepaalde bevredigingen (zijn belangen worden beschermd, zijn levensstijl is de officiële cultuur), maar ook de minoriteit (bijv. zekere aanvaarding, sociale zekerheid, materiële voordelen, "het recht" op een eigen subcultuur). De mate waarin dit het geval is varieert van geval tot geval. De minoriteit heeft kortom meer te verliezen dan haar ketenen. En de vraag of zij die relatieve voordelen in de waagschaal wil stellen hangt van allerlei factoren af, zoals:

- de aard van de bevredigingen die zij nu ervaart
- het tijdsperspektief
- het leiderschap.

kennis en onwetendheid. Het gedrag wordt daarnaast mee bepaald door kennis en onwetendheid. De dominant kijkt met andere ogen naar de samenleving dan de minoriteit. De minoriteit heeft op grond van haar ervaringen vaak een scherp oog voor de onrechtvaardigheden van de bestaande situatie. De dominant heeft heel andere ervaringen en daarmee een heel andere kijk op de samenleving. De specifieke vorm van kennis die gekoppeld is aan het ervaren (van bijv. discriminatie) is voorbehouden aan de minoriteit. Daarom wordt wel gesproken van geprivilegiëerde kennis.

Een ander punt is dat de dominant vaak minder van de minoriteit weet dan omgekeerd. De minoriteit weet wat er omgaat in de dominant die zij dient en in allerlei situaties meemaakt en wiens kranten zij leest. De dominant daarentegen weet weinig van de m.; dit hangt samen met:

- het feit dat hij de plaatsen waar de minoriteit thuis is mijdt
- het feit dat de minoriteit haar werkelijke houding verbergt.

Kort gezegd: de dominant leeft in één wereld, zijn wereld. De minoriteit in twee werelden.

4. *aanpassingsvormen*

Zolang de leden van een minoriteit de bestaande situatie feitelijk aanvaarden, kunnen zij tot redelijke relaties komen met de dominant, maar zij blijven tweederangsmensen en dus gedepriveerd. Er zijn drie karakteristieke vormen om zich hierbij aan te passen en zich het leven zo draaglijk mogelijk te maken.

In de eerste plaats is het mogelijk zich zo te gedragen dat zij voor de dominant maximaal aanvaardbaar zijn om zodoende relatief veel beloningen te verwerven. Eén taktiek hiervoor is in bepaalde sectoren van de samenleving uit te blinken.